

Raportti muikkukantojen tilasta 2017–2018

Maan eteläosissa odotettavissa hyviä muikkusaaliita tänä kesänä, pohjoisempana heikompia

Kevättalvella 2018 tehdyn kyselyn mukaan muikkuvuosiluokka 2017, jota tänä kesänä ja tuleva talvikautena pääasiassa kalastetaan, oli keskimääräistä vahvempi Länsi-Suomessa ja Itä-Suomessa, mutta pohjoisempana Oulun korkeudella ja Lapissa keskimääräistä heikompi.

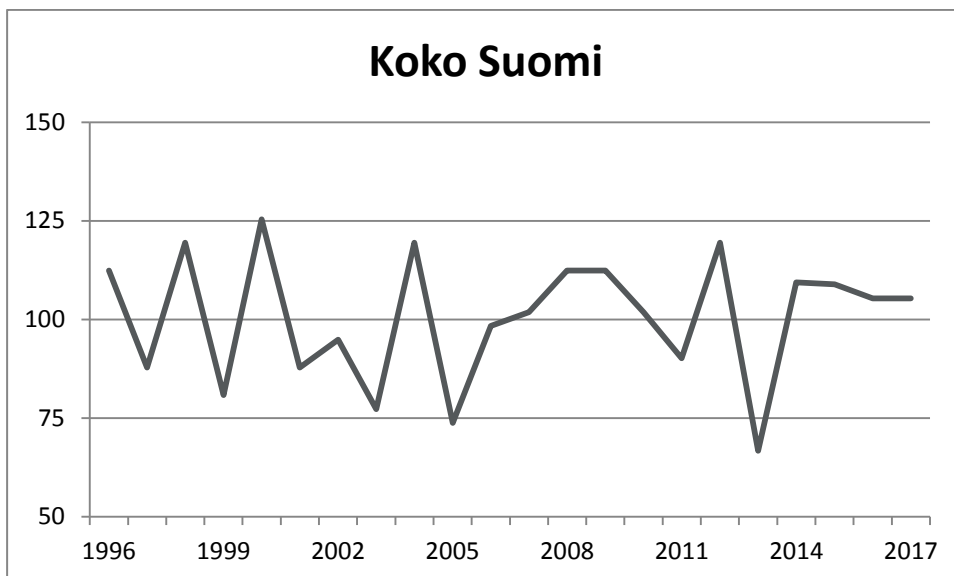
Varsinkin Länsi-Suomen järvissä on odotettavissa hyviä muikkusaaliita. Itä-Suomessakin yllettäneen hieman keskiarvoa parempiin saaliisiin. Sen sijaan Oulun korkeudella ja Lapin järvissä saalisennusteet ovat keskimääräistä heikompia. Tosin monissa järvissä, esimerkiksi Kuusamon alueella, edellinen vuosiluokka 2016 oli vahva ja vanhempaa muikkua saattaa olla lisänä saaliissa.

Kutukannat olivat syksyllä 2017 keskimääräisiä. Vaihtelua oli myös kutukannoissa ja sen myötä myös mätipyynnin tuloksissa. Eteläisellä Saimaalla kutumuikkua oli runsaasti ja mätipyynnin saalis oli hyvä. Vahva kutukanta oli peräisin keväällä 2016 kuoriutuneesta runsaasta muikkuvuosiluokasta. Monissa muissa järvissä, muun muassa pohjoisempana Saimaalla, kutumuikkuja oli syksyllä 2017 korkeintaan keskimääräisesti.

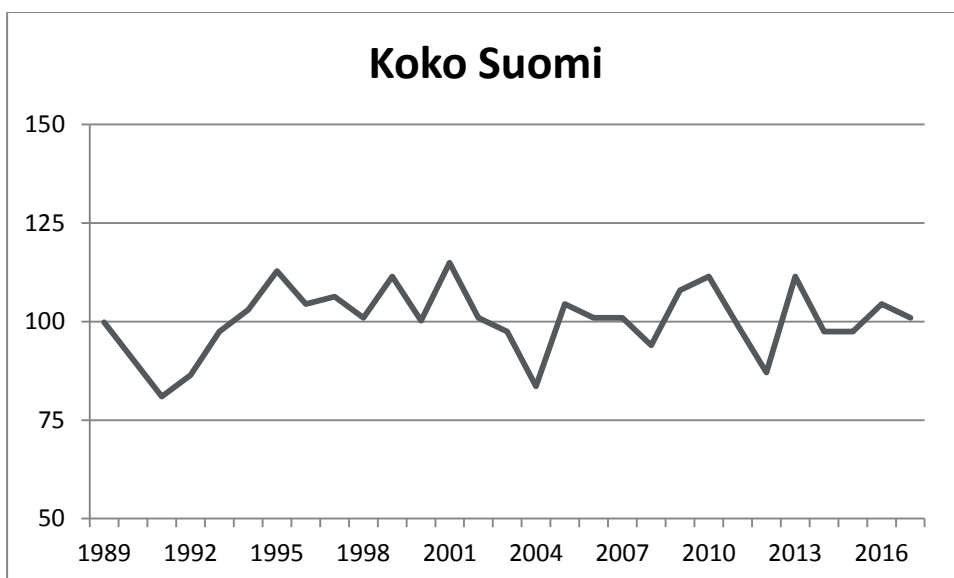
Syksyllä 2017 jäät tulivat myöhään, mikä lyhensi talvikalastuskautta aina Kuusamossa saakka. Pitkä avovesikausi saattoi myös vaikuttaa muikkujen käyttäytymiseen tavanomaiseen alkutalveen verrattuna ja vaikeuttaa talvikalastusta.

Tämä kevät on ollut poikkeuksellisen lämmin, mikä näkyy muikunpoikasten kasvussa. Puruvedellä hottamuikut olivat juhannuksen tienoolla jo 4–5 cm pitkiä ja alkavat näkyä saaliissa jo kesän mittaan.

Luonnonvarakeskus (Luke) seuraa vuosittain muikkukantoja kaupallisille kalastajille suunnatulla kyselyllä. Kalastajat arvioivat viisiportaisella asteikolla edellisenä keväänä syntyneen hottakannan sekä edellisenä syksynä kuteneen aikuiskannan runsautta. Muikku on saaliin määrän ja arvon perusteella sisävesien ammattikalastajien tärkein saaliskala. Seurannan tavoitteena on saada yleiskuva maamme muikkukannoista ja ennakoida tulevaa kehitystä. Luken kevättalvella 2018 tekemä kysely käsitti runsaat sata avustajaa ja 80 muikkujärveä. Kiitämme kaikkia avustajia tiedoista!

Muikkuvuosiluokan (hottamuikun) runsausindeksin prosentuaaliset muutokset koko Suomessa. Indeksi 100 = vuosien 1996–2017 keskiarvo.

Aikuisten muikkujen runsausindeksin prosentuaaliset muutokset koko Suomessa. Indeksi 100 = vuosien 1988–2017 keskiarvo.

Länsi-Suomessa vahvat muikkukannat

Länsi-Suomen järvissä muikkuvuosiluokka 2017 oli hieman edellisvuotista vahvempi ja vuodesta 1996 jatkuneen seurannan keskitason yläpuolella (indeksi 3,3).

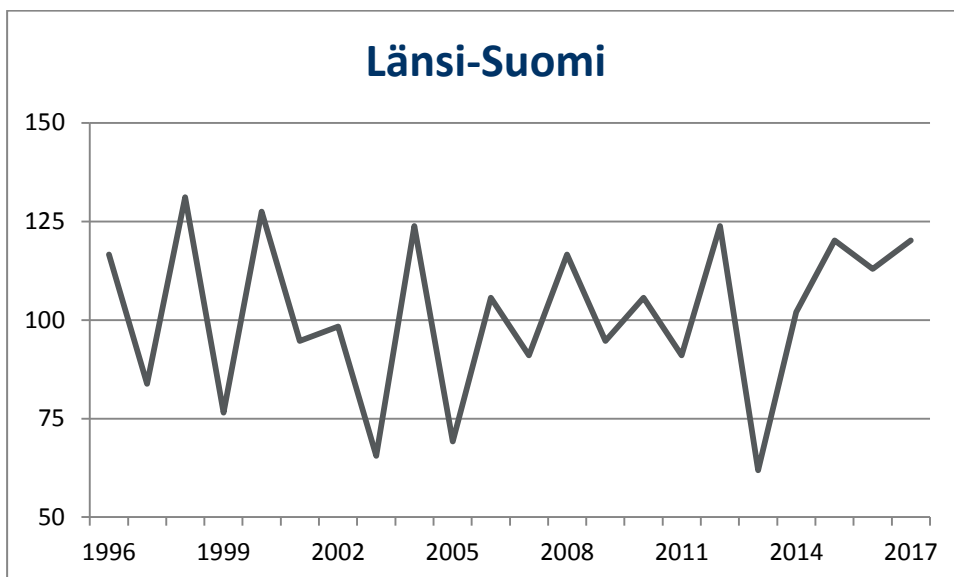
Vahvoja muikkukantoja kehittyi keväällä 2017 pohjoisen Keski-Suomen järviin, joista monissa edellinen vuosiluokka 2016 oli heikko. Sitä ennen muikkua oli näissä järvissä ollut pitkään runsaasti.

Rautalammin reitin järvistä muun muassa Pielavedessä, Niinivedessä, Iisvedessä ja Konnevedessä muikkuvuosiluokka 2017 oli vahva. Myös Mäntyharjun reitin Puulassa vuosiluokka 2017 oli vahva edellisvuoden tapaan. Hottamuikku jäi Puulassa, kuten useimmiten, pieneksi ja oli syksyyn mennessä noin kymmensenttistä.

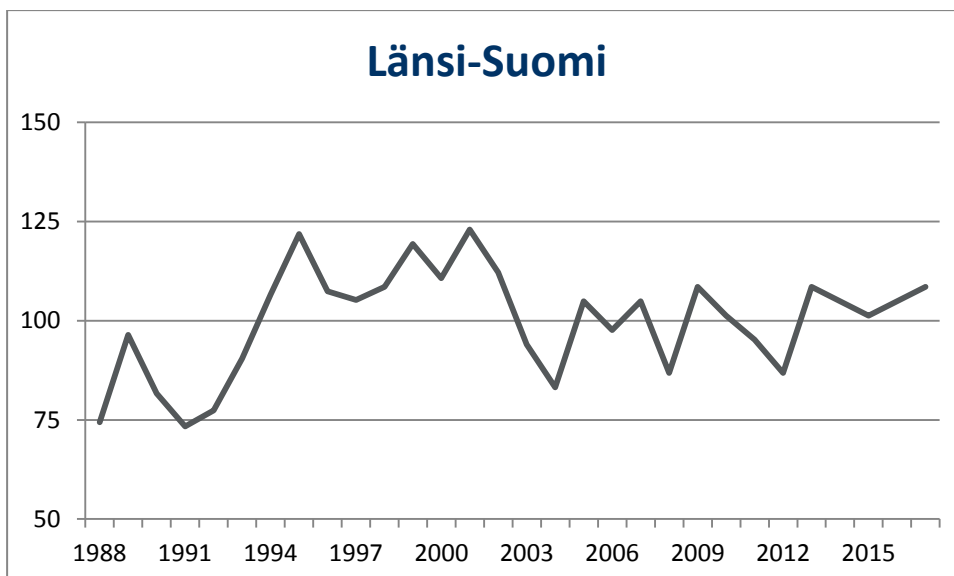
Päijänteen keski- ja eteläosissa kehittyi keskinkertainen vuosiluokka, kuten Päijänteellä parhaimmillaankin. Hotta kasvoi syksyyn mennessä melko kookkaaksi, 12–13 cm pituiseksi.

Säkylän Pyhäjärvässä keväällä 2017 kuoriutunut muikkuvuosiluokka arvioitiin heikoksi. Entinen tuottoisa muikkujärvi on kärsinyt pitkään heikoista muikkukannoista. Keväällä 2016 kuoriutui kuitenkin ensimmäisen kerran lähes kymmeneen vuoteen vahva hottakanta ja muikku jäi poikkeuksellisen pieneksi, vain kymmensenttiseksi. Keväällä 2017 kuoriutunut harva hottakanta sen sijaan kasvoi Pyhäjärvelle tyyppilliseen kokoonsa, 16 senttiseksi. Kun muikku on pitkään ollut alamaissa Säkylän Pyhäjärvässä, ovat muut kalalajit, muun muassa särki ja kuore, runsastuneet. Särjen ja ahvenen kysyntä on kasvanut ja käyttö elintarvikkeena vauhdittunut.

Länsi-Suomen seurantajärvissä muikun kutukannat olivat hieman seurantajakson 1988–2017 keskiarvoa vahvempia syksyllä 2017 (indeksi 3,0). Kutukannat olivat vahvoja muun muassa Puulassa ja keskinkertaisia Päijänteessä ja Säkylän Pyhäjärvässä. Vähän kutumuikkuja oli pohjoisen Keski-Suomen järvissä, kuten Keiteleessä, Kivijärvässä, Kolimassa, Nilakassa ja Virmasvedessä.

Muikkuvuosiluokan runsausindeksin prosentuaaliset muutokset Länsi-Suomessa. Indeksi 100 = vuosien 1996–2017 keskiarvo.

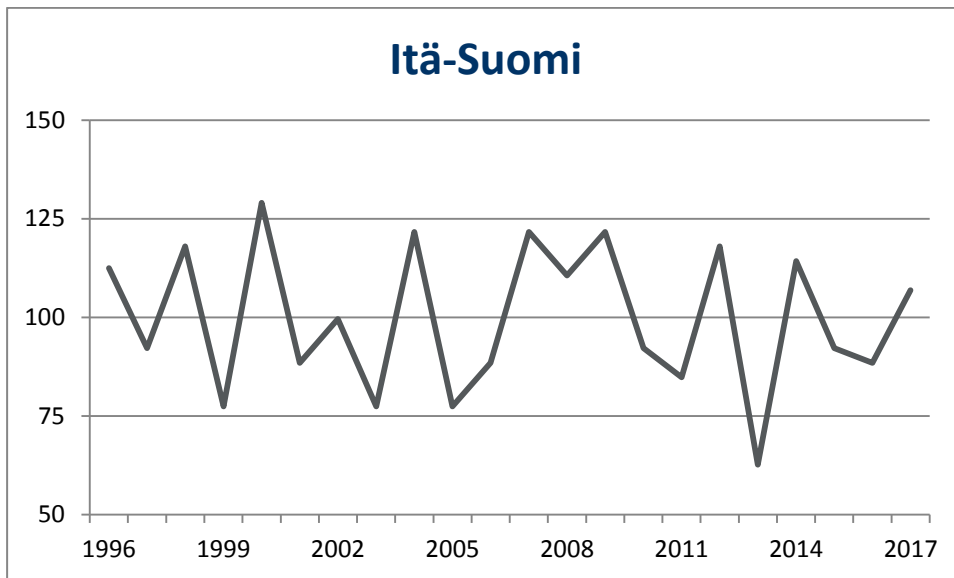
Aikuisten muikkujen runsausindeksin prosentuaaliset muutokset Länsi-Suomessa. Indeksi 100 = vuosien 1988–2017 keskiarvo.

Itä-Suomessa Etelä-Saimaalla ja Puruvedellä muikkua edellisvuotista vähemmän, muissa järvissä odotettavissa hyvä saaliita

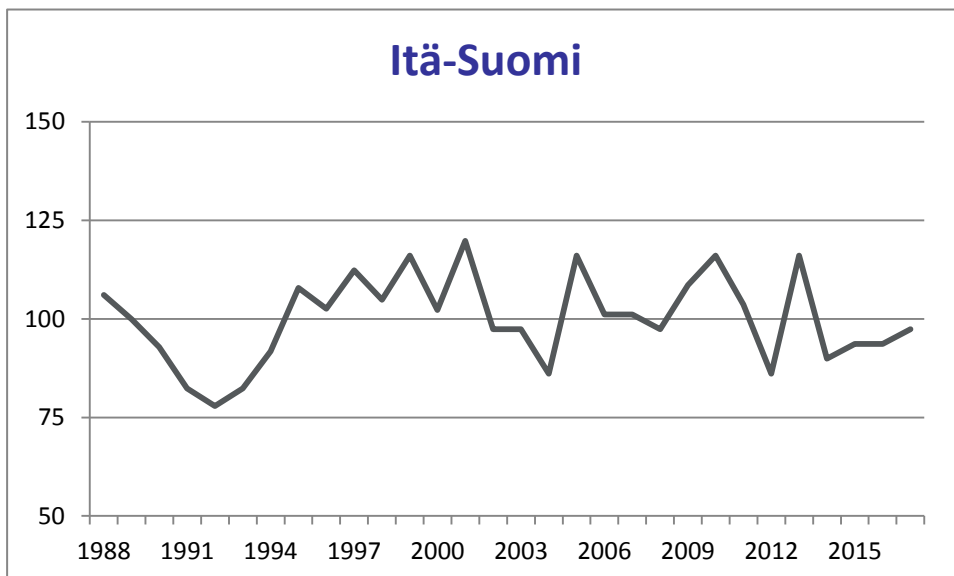
Itä-Suomen vesissä muikkuvuosiluokka 2017 oli paria edellistä muikkuvuosiluokkaa vahvempi (indeksi 2,9) ja hieman pitkä aikavälin keskiarvon yläpuolella.

Runsaasti muikkua kehittyi keväällä 2017 Vuoksen vesistön keskiosiin, Pihlajavedelle, Paasivedelle sekä Kuopion suuntaan Suvasvedelle, Koirus-Sotkaan ja Sorsavedelle. Sen sijaan muun muassa Etelä-Saimaa ja Puruvesi tuottivat heikot muikkukannat keväällä 2017. Kallaveden, kuten myös Haukiveden, eteläosissa muikun vuosiluokka 2017 oli keskinkertainen – kuten parhaimmillaan jo pidemmän aikaa. Huonot jääolot vaikeuttivat lisäksi kalastusta talvikautena 2017–2018 ja muikkusaalis jäi heikoksi esimerkiksi Kallavedellä. Pielisellä vahvojen muikkukantojen jakso näyttää taittuneen. Vuosiluokka 2017 oli jo toinen keskinkertainen vuosiluokka pitkään jatkuneiden vahvojen muikkukantojen jälkeen.

Kutukannat olivat Itä-Suomen vesissä keskiarvon alapuolella syksyllä 2017 (indeksi 2,6). Etelä-Saimaalla kutumuikkua oli kuitenkin ennätysmäisen paljon vahvan vuosiluokan 2016 tullessa lisääntymiskokoon. Alkukesällä 2017 vuosiluokan 2016 muikku oli vielä pientä, koska se oli ensimmäisenä kesänä kärsinyt ravinnon puutteesta tiheässä kannassa. Lisäksi alkukesä 2017 oli kylmä, ja toisella vuodelaan oleva muikku kasvoi edelleen hitaasti. Syksyyn mennessä kala kuitenkin ylsi pyyntikokoon ja mätisaalis oli hyvä. Menekki ja hinta nousivat kalastajille mieleisiksi, koska pohjoisempana, muun muassa Puruvedellä, kutukannat jäivät keskinkertaisiksi, jopa heikoiksi.

Muikkuvuosiluokan runsausindeksin prosentuaaliset muutokset Itä-Suomessa. Indeksi 100 = vuosien 1996–2017 keskiarvo.

Aikuisten muikkujen runsausindeksin prosentuaaliset muutokset Itä-Suomessa. Indeksi 100 = vuosien 1988–2017 keskiarvo.

Oulun alueella muikkukannat keskiarvon alapuolella

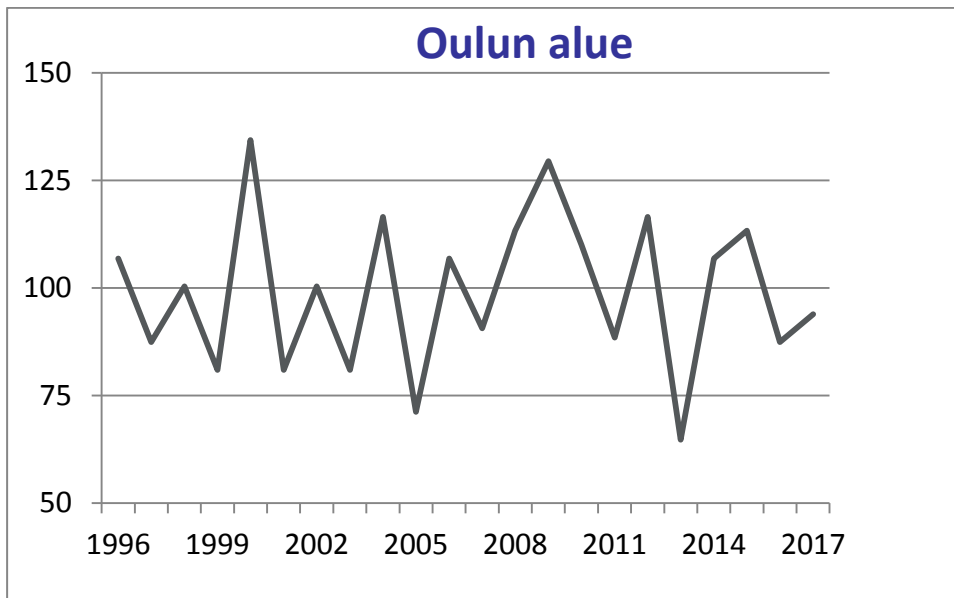
Oulun alueelle kehittyi keväällä 2017 jo toinen keskiarvoa heikompi vuosiluokka (indeksi 2,9). Monissa Kuusamon järvissä vuosiluokka 2017 oli keskinkertainen tai jopa heikko. Muun muassa Yli-Kitkassa, Kuusamojärvässä ja Muojärvässä hottakanta oli heikko. Muissa alueen seurantajärvissä vuosiluokka 2017 oli keskinkertainen ja ainoastaan Kostojärvässä vahva. Tosin monissa Kuusamon alueen järvissä edellinen vuosiluokka oli vahva ja vanhaa muikkua saattaa olla vielä kalastettavissa.

Oulujärven Ärjänselälle kehittyi vahva vuosiluokka 2017 ja Paltaselälle keskinkertainen. Lännempänä Lamujärvässä hottakanta arvioitiin keskinkertaiseksi ja Oulun läänin Pyhäjärvässä vahvaksi. Kainuun Kiantajärvässä muikkuvuosiluokka 2017 oli keskinkertainen ja Lentuassa heikko. Oulujärven, niin kuin monien muidenkin Oulun alueen järvien hottamuikku, jäi pieneksi, enimmillään 10 senttiseksi ensimmäisenä kesänään.

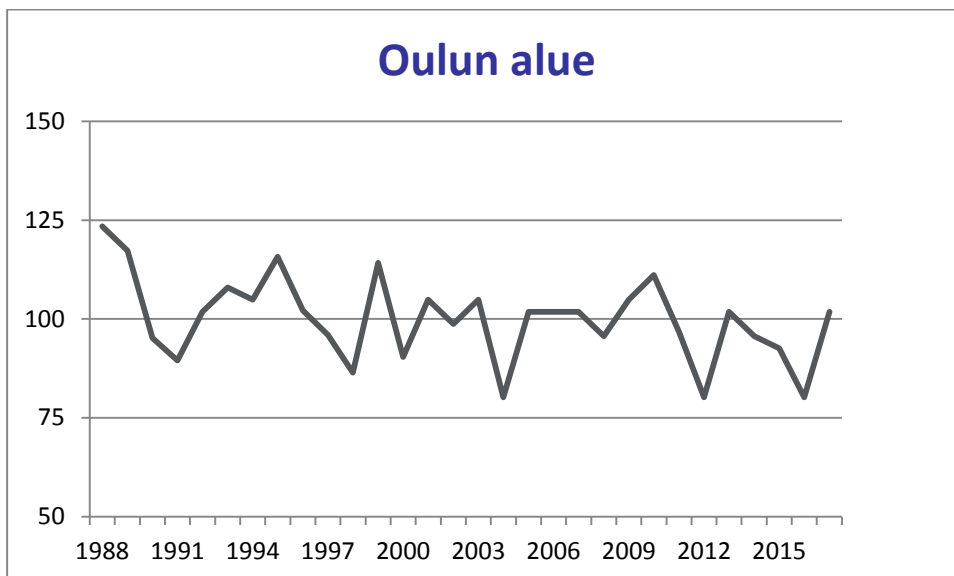
Kutumuikkuja oli keskimääräisesti Oulun korkeudella syksyllä 2017 (indeksi 3,3). Vahvoja kutukantoja oli Kuusamon Yli-Kitkassa ja Irnijärvässä, sekä Oulujärven Paltaselällä ja Lamujärvellä.

Perämerellä Halosenniemen edustalla sekä muikkuvuosiluokka 2017 että kutukanta olivat runsaita.

Muikkuvuosiluokan runsausindeksin prosentuaaliset muutokset Oulun alueen järvissä. Indeksi 100 = vuosien 1996–2017 keskiarvo.

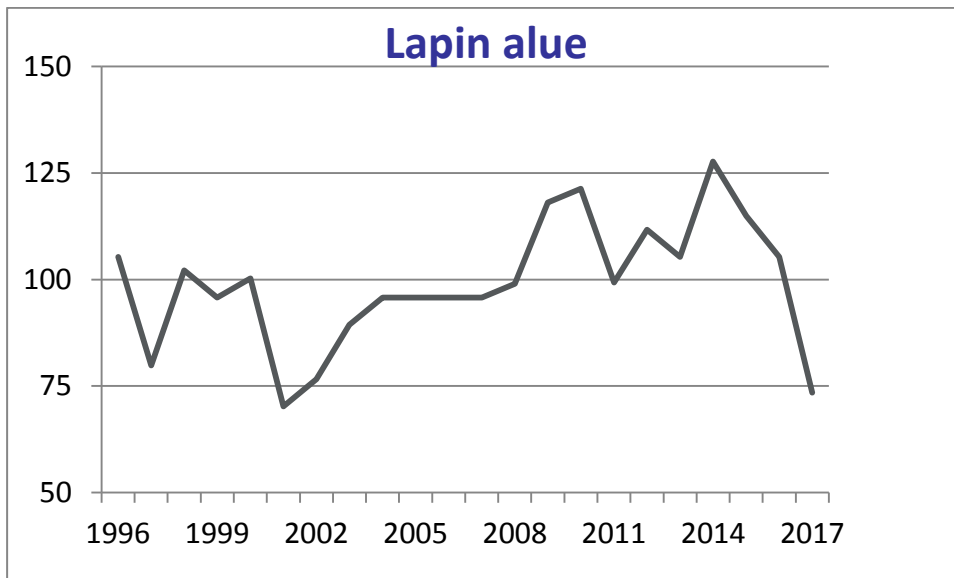
Aikuisten muikkujen runsausindeksin prosentuaaliset muutokset Oulun alueen järvissä. Indeksi 100 = vuosien 1988–2017 keskiarvo.

Lapissa muikkua vähän

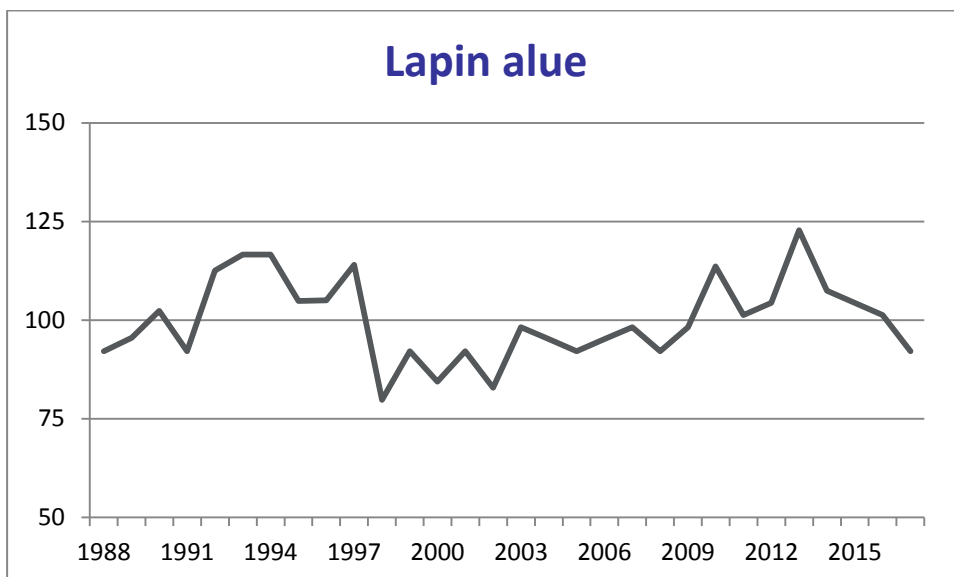
Muikkuvuosiluokat ovat olleet pitkään vahvoja Lapin alueen seurantajärvissä, mutta keväällä 2017 alueen järviin kehittyi heikoin vuosiluokka sitten vuoden 2001 (indeksi 2,3). Yhteenkään seurantajärveen ei arvioitu kehittyneen vahvaa muikkuvuosiluokkaa. Keskinkertaisia vuosiluokkia syntyi Inarijärveen (tiedot järven eteläosista), Kelontekemään ja Simojärveen – ja muihin heikkoja. Joissakin Lapin järvissä edellisestä vahvemmassa vuosiluokasta on muikkuja todennäköisesti vielä jäljellä.

Lapin alueella muikun kutukannat (indeksi 3,0) olivat heikompia kuin edellisinä vuosina ja pitkäaikaisen seurannan keskitason alapuolella.

Perämerellä Kemin edustalla hottakanta 2017 oli heikko ja kutukanta keskinkertainen.

Muikkuvuosiluokan runsausindeksin prosentuaaliset muutokset Lapin alueen järvissä. Indeksi 100 = vuosien 1996–2017 keskiarvo.

Aikuisten muikkujen runsausindeksin prosentuaaliset muutokset Lapin alueen järvissä. Indeksi 100 = vuosien 1988–2017 keskiarvo.

